

Szerkesztőség és kiadó hivatal
S. J. Károlyi utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK,

Előzetési pénzek és a kiadás körüli pa...
valamint a lap szelemi részét illető
minden közlemények ide intés endők.

Érdektelen levelek csak ismert kizetési
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hóra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopetitor egyszeri belgittásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért két ón 3) kr
Nyilatár 4 hasábsopetitorért 2) kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
ujonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Hétfő, December 5.

237. szám.

A botrány politikája!

Van olyan képviselő, is aki a hazát szolgálja, de bizony nem nagyon sok, és van olyan képviselő is aki magát szolgálja, de bizony nagyon sok. Az égnek milliárd ismeretlen csillaga, irigy szemmel tekint le a földi képviselő választásokra, a melyen akad csillagász szerü kerület, mely kiszemel egy egy ismeretlen csillagot és felfedezi, de legtöbb esetben az ismeretlen csillag szemel ki magának egy egy csillagász szerepü kerületet és rá akasztja magát a nyakára, vagy belabujik a látesövöbe, hogy felfedezze, ami ha sikerül, egyszerre csak előtűnik a beláthatlan éji homályból, ahol bizony azt sem tudták róla az előtt, hogy a világon van.

És kezd az ismeretlen csillag „blitzeln”-ni. Egyik hamarosabbán, a másik későbbén, egyik szerényebben, lassan de biztosan, a másik merészebben, sebesen, de kialvó fényel. Az egyik mindinkább láthatóvá lesz és megtartja helyét, a másik fel fel tűnik, hol az egyik hol a másik égitest közelében, a midőn is megzavarja annak mozgását és magának veszi el a fényt egy-egy pillanatra, mikor aztán erősen lángol, de a másik pillanatban már letűnik, hogy valamikor ismét felbukkanjon vagy megszűnjék csillag lenni. Jött mint ismeretlen és lesz ismét ismeretlen; a mint nem tudták azelőtt, van-e a világon vagy se, úgy nem fogják tudni ezután; legfeljebb is a halotti jelentési szerepel majd: „Volt országgyűlési képviselő.”

Hanem amíg csillagok, addig nagyon mozgékonyak. Nagy bennük a feltűnési vágy és keresik az alkalmat mindenütt, s ha olykor megtalálják, ideges kézzel, ha jánál fogva rántják elő, köznyelven szólván: „Ha bár az atya ur isten ilne rajta.” Mert ugyan mi szent ezek előtt, ha feltűnéstől van a szó? Eszükkel, tudományokkal, fényes szószóki tehetséggel nem tehetik, hát teszik úgy amint tudják: egy kapóra jött, botrányt hajhászó interpellációval. Ez olesó dicsőségnek legrövidebb útja. Pláne ha megtudják neki adni az erkölcsi és hazafias színezetet, a komoly és méltóságos nyugalmat; ha el tudják titkolni az idegrárgatózást, mely mikor a ház és a karzatok szemre rajtok függ, s szívök hurját feszegeti. A hazafiság és erkölcsi ség nevében döfik a tört embertársaik mellébe és a megtámadott becsület ellen felzudítják a közvélemény viharát, s ők, a hírnév görögtűzétől bevilágítottan, a karzatok éljenzése és tapsa közt állnak a világ legelső színpadainak egyikén, a parlament deszkákon. Mig aztán el esendedik „a tempo” — le nem eszkdedik a függöny, el nem hangzik a taps, ki nem alusznak a színpadi lámpák, s a letűnt csillag, kibontakozva az arany füstből és kimosakodva a hősi redők komoly és méltóságos barázdáiból, kisimult arczával egy „kapuciner”-re valahova be nem fordul, a hol megbámulja a kávéház, azután meg néhány napig az utca és egy időre ismét vége a ragyogásnak.

Ime legtöbb esetben ama erkölcsi rugó mely fel felkorbácsolja a közönség megbotránykozását, nem maga, hanem az áldozat iránt, kit rövid dicsőségéhez lépésül akar felhasználni. Jönnek aztán a párttagok és igyekeznek kizsákmányolni az alkalmat a kormány ellen, és rá kenni a másik állítólagos bűnét a kormány vezető elemekre, hunyorgatván ugyan

hogy ők nem itélnek el előlegesen senkit, csak megvesszőzik és felfeszítik, hiszen ha ártatlan úgy is fel fog támadni a becsülete.

De mikor? Perczek mulva-e? Órák mulva avagy napok mulva? Mikor még egy szempillantás is örök idő. A közvélemény mágyája, a rágalom tüze örök nyomokat hány az emberi lelken, a halálra sebesített kedélyen, melynek megki- noztatását nem képes meg nem történné tenni, a később kiderülő ártatlanság.

Nincs nagyobb embertelenség az emberiségek közt, mint önző számításból állítani pellengera valakit, önzőszámítás pedig mind az mely időnek előtte támadja meg valakinek becsületét. Ha a miniszter nem akarná elrendelni a vizsgálatot, az egészen más, de mikor már elrendelte, annak kimenetelét, nehogy a feltűnési alkalom el ne szaladjon, be nem várni: nem nevezhető egyébnek, mint számításnak.

Nem a Palszkyakról, nem egyes esetekről beszélek én; még csak nem is Magyarországról, hanem az egész világról és az egész emberiségről, mert ma itt, és holnap másutt merül fel hasonló eset, s a mit elbirunk itélni a francziáknál, azt kell itélnünk itthon is. Annál inkább kell bámulnunk a magyar ellenzéki sajtót, mely a franczia botrányhajhászást „unisonó” elítélte, és itt meg „unisonó” folytatja: más mértékkel mérvén magának és más mértékkel mérvén másnak, a mi bizony nem nagy igazságszeretetre mutat. Most lett volna alkalma, hogy részrehajlatlanságát megmutassa, de úgy látszik éppen oly távol áll attól, mint az a franczia sajtó, melyet pedig oly erőlyesen megróni méltóztatott.

Országgyűlés.

Budapest, december 3.

A képviselőház mai ülése fölöttébb izgató hangulatban folyt le. Előbb a bélyeg és jogilletékekre vonatkozó törvényesített rendeleték módosításáról szóló javaslatot tárgyalták meglehetősen higgadtan és szakszerűleg. Dárday Sándor előadó részletesen és figyellem között indokolta a javaslat szükségességét s ajánlotta azt elfogadásra. Horánszky Nándor, a saját szempontjából higgadtan fejtette ki, hogy a javaslatot miért nem fogadhatja el. — Szívák Imre néhány kiválóan szakszerű megjegyzéssel jelentette ki, hogy a javaslatot el fogadja, mig aztán következett Eötvös Károly, a ki mindjárt teli szájjal kezdte az ellenzékeskedést, azt mondván eleve, hogy a bélyegilleték lopás, s hozzá tette, hogy „nem akar erős szavakat használni.” Ebből könnyen képzeltető, hogy milyen szavakat használt akkor, midőn nem akart erős szavakat használni. Közbe jónak tartotta a mai kor mányval szemben dicsőíteni a Bach-rendszert, a mi csak megfelelő izlésre vall. Az igazán vaskos szavaknak azonban csak később keritette sorát. Előbb még Weckerle Sándor államtitkár ezáfolta a javaslat ellen hozottakat, Apponyi Albert ismételte „részét azoka”, miket Horánszky már kevésbé ékesen elmondott, különben szintén a javaslat ellen nyilatkozta. Ezzel a vita be volt fejezve, s Dárday élve a zárszóval főlelegette Eötvösnek, hogy hiszen ő a mai javaslat alapjául szolgáló 73-ki törvényt megszavazta. A mai Eötvös a valóságban tán nem teljesen megfelelően, de annál önértesebben hangzóan jelentette ki, hogy ő akkor megszavazott ugyan egy ideig mindent, de amikor az állapotok nem tetszettek, akkor megbuktatott három kormányt. Tisza Kálmán és Ghyezy Kálmán ellenzékeségére nem adott már akkor sem sokat. S ezzel áttért arra, hogy a valamelyik jogtalanul tulnag öszszeggel megrótt polgár mit tehet ez ellen? Úgyvédehez fordul, pedig annak nagy az ára. E szavát derűtlenség kivetve, s intett rá Hegedüs is. Erre Eötvös azt felelte vissza: Mindenesetre sokkal kevesebb, mint azon szolgálókat ára, melyeket Hegedüs teljesít. A ház

méltatlankodása egy hangos, erős zugásba nyilvánult erre az insinuatúra. Eötvös aztán elképzelhető, hogy ugyanilyen stílyben folytatta és fejezte be beszédét, mely lehetett mulatságos, sőt valamely — korezmában „zamatos” is, de itt a parlamentben mindenesetre ép oly helytelen volt, mint a minő megbecsülhetetlen. — Párja azonban minden gorombaságot, minden politikai frivolitást olyan zajosan támogatótt, hogy Eötvös rohant előre, azt sem tudta hol áll meg. Weckerle Sándor államtitkár akkor felelt reá érdeméhez képest. Az élezet visszavágta élezzel, a vádra felelt felvilágosítással és a gorombaságokat tudta olyan hatással visszautasítani, hogy az ellenzék csak úgy harsogott tőle. Félbeszakították többször, zajosan, elvitatva tőle a szólás jogát is, de az az ő jogi volt s az elnök megadta azt ismételve az államtitkárnak. Eötvösnek nagyon fájt, hogy a mőkájából, mert ő bizonynyal annak tartotta a saját beszédét, — olyan kellemetlenségek háramlottak reá. De meg jobban fájt az, amikor Hegedüs Sándor feltette neki a kérdést, — volt e reá vonatkozó szavainak rágalmazó ezézlata s olyan méltósággal és önértéssel, amely imponált az egész háznak, kérdőre vonta szavaiért. Eötvös csak annyit tudott mondani, hogy a rágalmazó szót visszautasítja, de saját szavait olyan szépen megmagyarázta, hogy azoknak bizony egész más, sokkal ártatlanabb, s e egészen ártatlan értelmű lett, mint a hogy s különösen a minő hangsúlylyal azt Eötvös azelőtt elmondta. Azzal elfogadták a javaslatot minden baj nélkül. Végül következett Fenyvessy Ferenc interpellatiója az intendánskérdésben, egy nagyon hosszú és fölőleges indoklás kíséretében, a hosszu és fölőleges indoklás kíséretében, a mit azonban nem hallgatott senki, mert úgy is előre tudta mindenki, hogy Oreczy báró id. belügyminiszter azt fogja válaszolni, hogy Keglevich István gróf beadta lemondását, s ő azt hajlandó elfogadni. Ugy a ház, mint az interpelláló a választ tudomásul vette. Az interpelláló azonban itt sem tagadta meg szokott izléstelenségét s végül egy helytelen élezet mondott arra, hogy Keglevich gr. visszavonja lemondását.

A franczia válság megoldása.

Az a kettős válság, melybe a franczia köztársaság azóta jutott, hogy nov. 19-én a Rouvier-cabinet a felvett bizalmi kérdésnél kisebbségben maradt, szombaton délután szerencsésen véget ért. Az utóbbi napok viharos jelenetei lecsillapultak, a titkos forradalmi mozgalmak megszűntek, a párisi nép, mely pénteken még elégedetlenkedett, zajongott és fenyegetődzött a boulevardokon ma már tapsol és éljenz az új elnöknek, Sadi Carnot-nak. A köztársasági párttörédkek nagygyűlésén négy próba szavazás s a congresszuson két szavazás történt, s az erős párttal rendelkező Ferry és Freycinet-visszaléptek s csak így került ki győztesen az urnából Carnot neve, kinek megválasztása a köztársaság elnöki székére annak jele, hogy a köztársasági pártok Grévy lemondását nem akarták felhasználni engedni sem arra, hogy a monarchicus eszelszövények a köztársaság alapjait megrendítsék, sem arra, hogy a köztársasági elemek tulzói előtérbe tolásukkal az államforma funkcionalását megakadályozzák. E választás, melyhez a jobb oldalnak, a monarchicus pártok egyetlen egy szavazattal sem járultak, az irányadó franczia pártok és politikusok közmegegyezése eredmények tekinthető s constatálni lehet, hogy az Elysée új lakója — bár, mint előde ő is a franczia democratia férfia — politikai nézeteiben nem képvisel előbbre haladott, vagy félelmesebb irányzatot, mint a minőt képviselt Grévy, ki kilencz évi elnöksége végén hivatkozhatott rá, hogy ez idő alatt a békét és rendet meg tudta védeni.

Az új elnök politikájának iránya különben legelőször is kormány megválasztásában fog nyilvánulni s az új kormány névsorát a legközelebbi napok megfogják hozni.

A congressus ülésén, miután Ferry és

Freycinet visszaléptek a Carnot javára, a második szavazásnál 833 szavazat közül 616 esett Sadi Carnotra.

Az új elnök életrajzi adatai ből következőket közöljük:

Sadi Carnot (keresztnévén Marie-François-Sadi) fia Hippolyte Carnotnak, az 1848-ban Louis Blanc és Lamartine oldalán szerepelt állam férfinak.

Született Limogesben, 1837. aug. 11-én, tehát most ötven éves. Mérnöki pályát választott, mint Freycinet, és ezzel együtt járt a műegyetemre. Hosszabb ideig szolgált mint állami mérnök. 1870-ben a défense national az alsó sajnai megye prefectusává nevezte ki s egyszersmind megbízta a normadiai nemzeti védelem szervezésével. Ekkor avatkozott először a politikába. A fegyverzünet után, 1871 február 8-án, a Côte-d'Or megyében képviselővé választották. Az Union républicainbe lépett s egyszersmind a párt titkára volt. A békekötés s a száműzetési törvény ellen szavazott.

Carnot felől nem lehet azt mondani, hogy valami elkésereedett ellensége a monarchistáknak. Hideg nyugodt karaktere egyáltalán nem szokott eltolozni semmit. De mégis telivér, hű republicánus. Mikor másodszor választották meg képviselőnek, a ház jegyzője lett, s mint ilyen aláírta a baloldalnak Mach Mahon és a Broglie-Fourton-minisztérium ellen való bizalmatlansági szavazatot. 1880. szept. 23-tól a Gambetta kabinetig (1881. nov. 15-ig) a közmunkák minisztere volt.

Sadi Carnot mindmostanig nagyon kevés emlegetett ember volt. Inkább merev mint szerény karaktere folytán nem igen állt előtérbe és ha a kongresszus olyan elnököt akart adni a köztársaságnak, a ki sohasem vonhatja bele magát a vitákba és mindenkit tisztes távolságban tart megától: akkor jól választott. Sadi Carnot ritka szívósságú ember. A pártelbökben „öszvérnek” csúfolják, olyan esőkönnyűen ragaszkodik eszméihez és terveéhez. A mit fejébe vesz, attól nem áll el soha. Némán, süketen dolgozik eszméi érdekében, mint a bányász az akna mélyén. Szó székére nem igen született; de annál jobban tudott hatni a folyosókon. Itt szoktak volt tőle tanácsot kérni s ő imponáló hidegvérrel kérélelhetetlen logikával adta meg válaszait, melyek mind érett megfontolt eredményei voltak. Mikor aztán bement az ülésterembe, biztos lehetett a folyosón elejtett szavai hatásáról.

A politikában avatatlanok előtt teljesen ismeretlen X a csöndes Sadi Carnot, csak annyit tudnak róla hogy eddig nem birt magának nagy nevet szerezni. Ezek most csatlódtak. Francziaország államfői székében sokat várnak e megközelíthetetlen, komoly embertől, a ki soha nem támadott, de védeni tud, nagy erővel és nagy akarattal. — Külsőjére szomorú, szinte mélabus. Különbösen felesleges ember. Még mindig fiatal és szeretetreméltó neje, Dupont Whitenak, a híres nemzetgazdának leánya. Sadi Carnot eddig kizárólag az előkelő polgárok és meggazdagodott iparosok köreiben forgott.

A hitelszövetkezetek.

II.

(Sz.) A budapesti „Magyar takarékos és hitelszövetkezet” botrányos ügye nagyon foglalkoztatja a közvéleményt, s sajnos, alkalmas arra, hogy a gyanakvó természetű, konzervatív hajlamú magyar közeposztályban téves nézeteket terjesszen. Nem lesz tehát felesleges egyetmást a szövetkezetek lényegéről elmondani a szövetkezetek korunk szülöttéi s azon iránynyal szemben, mely öszszes gazdasági bajaink orvoslását az államtól várja. Az önségely elvét juttatták diadalra. — Az önségely elve már morális szempontból is helyeslendő. — Ez alapja az emberi munkálkodásnak, ez fokozza az egyéni önméltóságot s edzi a férfias karaktert. A „segíts magadon és az Isten is megsegít” jelző nálunk különösen politikai téren nagyon közkedveltségű lett. Vigyük ezt át gazdasági működésünkre s csodákat fog művelni.

A szövetkezeti mozgalom különösen

Németországban vált általánossá s jölehet az angol trades-unionok, a cooperatív társulatok Angol és Franciaországban óriási elterjedést nyertek, reánk közvetlenebb érintkezésünk folytán — mégis a német szövetségek voltak nagyobb betelgyással.

A német szövetségek, mintegy 33 félé alfajuk dacára, egészben véve két irányban haladnak. Az egyik a Schultze-Delitsch-féle hitelszövetkezet, így nevezve alapítójáról. A nagyvenes években a porosz tartományokban nagyon rossz viszonyok uralkodtak, kellő pénzintézetek hiányában a nép hitelszükségleteit sehol se tudta fedezni. Ekkor alapította Schultze-Delitsch Delitsch város bírása 1848-ban első szövetséget azon helyes elvből indulván ki: hogy a mi az egyesnek nem sikerül, az többek összefogásával sikerülhet. Jelszava: „Vereinte Kraft — Vieles schafft.“ A szövetkezet alap s vezérlelve az „önsegély“. Többé bizonyos üzletrészeket közös pénztárból összeraknak, melyből az egyesek hitelképes sőt közhöz képest rövid ideig kölcsönökben részesülnek. Az összes tőkét, valamint a beszerzendő tőkét valamennyien egyetemlegesen felelősek.

Majdnem ugyanazon időben Flammersfeldben (Rajna vidék) Raiffeisen volt a városka polgármestere. Hogy a vidék kisgazdáinak hitelszükségletét segítsen, 1849-ben kölcsönösövetkezetet alapított, melyből 1864-ben az első „Darlehenskasse“ került ki. Ezek a Raiffeisen-féle szövetségek.

Első pillanatban a kettő közötti különbséget nem látjuk, mert hiszen mindkettő ugyanazon alaptól indul ki. De a belső szervezetben eltérnek elzójukhoz képest. Schultze-Delitsch különösen a kisiparost, a kiskereskedőt tartotta szemé előtt. Ugy az egyik, — mint a másik képes apró betétekkel bizonyos törzsrészt befizetni, s ezzel a szövetséget első alapját megteremteni. Az iparos és kereskedő üzlete a kölcsönök rövid idő alatt való törlesztését lehetővé teszi. — Így tehát Schultze-Delitsch a törzsrész szerzését és a rövid kölcsönt tette szövetségetének alapjává.

Raiffeisen leginkább a mezőgazdák helyzetére volt tekintettel. A tapasztalás bizonyítja, hogy a gazdák a törzsbetétek befizetését nem vállalták magukra, áll az továbbá, hogy a gazda kölcsönét rövid idő alatt nem törlesztheti. — Ezért a Raiffeisen szövetségek a következő képen alakultak. Egy városka vagy rendezint egy vidék gazdaközönsége összeáll, és egyetemleges felelősség mellett, melynél összes magánvagyonukkal felelősek, előteremtik az üzemelés szükséges forgalmi tőkét. Maga az állam is szokott ily kölcsönöket adni. Az így kölcsönvett pénzből az egyes gazdák 10-12 évi törlesztésre kapják kölcsönüket.

Mind a két szervezeti iránynál azonban közös a korlátlan felelősség vagyis a szövetséget tagjai mindkét elv sze-

rint a szövetséget tartozásaiért magán vagyonukkal is felelősek.

Mennyire elterjedtek ezen szövetségek Németországban bizonyítja a következő adatok. 1856-ban Németországban 9 ilyen szövetkezet volt. 1876-ban Delitsch-fél 1830, melyből 806 szövetségetnek 431,216 tagja volt, kik 1,525,389,219 márkát kölcsönöztettek igénybe. Ugyanezen évben volt még 90 Raiffeisen-féle szövetséget. 1885-ben 4000 Schultze-Delitsch-féle Raiffeisen-féle mintegy 700.

Ezek közül 896 Delitsch-féle szövetségetnek 458,080 tagja volt, kik 1,533,480,929 márkát kölcsönöztettek igénybe.

Az egyéves önkéntesség ügyében.

Fiatalságunk életében forduló pontot képez a védkötelezettség mikénti teljesítése. Szerencsés az, ki szellemi és anyagi tehetsége folytán középiskolai tanulmányait befejezve egy évi önkéntes szolgálattal véd kötelezettsége nehezebb részének eleget tehet. De a ki bármi okból kénytelen tanulmányait — még mielőtt az önkéntes szolgálatra jogot nyerhetett volna — félbeszakítani, vagy egészen abban hagyni, az már kénytelen kellelten le kell, hogy szolgálja az előírt három évet. Lehet, hogy az utóbbi időközben előbbinél magasabb szellemi fejlődést sajátított el a kenyérkereset rögs utáin; lehet hogy már oly állást foglal el, mely jövőjét biztosítja, de azt oda hagyva kitudja, hogy 3 évi szolgálat után nem-e kell majd újra kezdenie a létért való küzdelmet s kérdés: vajon győztes lesz-e újra ezen küzdelemben, vagy elcsúszd s végképen aláhanyatlott.

Az egyéves önkéntesség ügyében, kik a 3 éves tényleges szolgálat terheit leginkább megviselik, aig hanem első helyen állanak a kereskedők, — illetve ezeknek alkalmazzák a kereskedő segéd nemcsak azon vesztélynek van kitéve, hogy 3 évi szolgálat alatt jelleme, modora átalakul, simulékonyaságát s ezzel kedvét is veszti előbbi pályájához; hanem annak a naponta tapasztalt ténynek is, hogy magok a főnökök a katonaviselt embert indokolatlanul bizalmatlansággal fogadják s így nem ritkán a legjobban akaratu fiatal embernek megnehezítik ama törekvését, hogy mihamarabb ismét állást nyerhessen.

A törvényhozás ugyan gondoskodott róla, hogy törekvőbb egyének az elmulasztottakat pótolhassák s ily módon helyzetük enyhíthessék, mert az 1882. 39. t. cz. értelmében egyévi önkéntességére nemcsak oly ifjak vannak jogosítva, kik a főgymnáziumot, vagy az ezekkel egyenrangú tanintézetet jó sikerrel elvégezték, hanem azok is, kik az e célra szervezett egyes vizsgálati bizottság előtt felvételi vizsgát tesznek, hogy általános mivelttségüket igazolják. Ezen intézkedés jótékonyhatása azonban mind ezeitől csak a fővárosban mutatkozott, a mennyiben ott, e célra külön tanintézetek keletkeztek, a vidéki városok ez ügy érdekében még alig tettek valamit, csak Arad, Szeged és Temesvár, bir pár év óta hasonlélu tanfolyammal.

Most a helybeli kereskedő ifjak önképző egyesületének elnöksége tett lépéseket az

előhárított, ingerült volt az egész család ellen; apa, anya, leány mind egy hurok pen püinek. Kiszákmányolják, aztán kinevetik őt. A leány játsza a szemérmest, a menyul hozzám virágot. Kitanult, ravasz teremtmény a kit nem lehet oly olesón meghódítani.

— De én nem fogok tovább hálójában vergődni, — gondolja a fiatal orvos. — En átlátok mesterkedésiken.

Miskey Imre vigyázni fog cenzural magára. Bezárja szívét és pénztárcáját. Az ismeretségek vége.

Ezzel az erős föltétellel igyekszik megnyugtani magát, ámbár most a harag és keserűség közepette is érzi, hogy ez vajmi sivár megnyugtató.

Még éri izgatott szívének heves dobogását. Restelli bevallani önmaga előtt gyönégését; de érzi, hogy annak a leánynak még most is bolondja. És ha az nyájasan mosolyogva, gyöngéd, édes szóval közeledne újra feléje...

— Eh! nem, nem! — dobant lábával ingerülten.

Jó, hogy még elég korán észere tért. Az ilyen viszonyok előbb-utóbb hínárba vezetnek; jó, hogy ily módon vége szakadt.

Apja, anyja jut észere, a példás családi átra boesajtották, az édes anya áldása. Tiszteletes jövő áll előtte, melyet könnyelműsége volna kockáztatni. Gazdag parthie kinálkózik, szülői már pengették is a dolgot, mikor most utóljára otthon volt; a leány csinos, művelt, kezdő embernek nagy szerenese.

Eddig csak immel ámmal fogadta szülőinek ezt a választását, talán épen e miatt a leány miatt itt; de most komolyan hozzá lát, a napokban haza utazik. Gondolatait most már egészen arra a leányra a távolban akarja fordítani; de hiába, minduntalan előbukkan képeletében ennek a másik leánynak a képe.

iránt, hogy városunkban is létesüljön előkészítő tanfolyam az egyéves önkéntességre. Ezzel nemcsak a helybeli kereskedő fiataloknak tesz megfizethetetlen szolgálatot, hanem városunk tanügyi viszonyának is, mert egy régen érzett hiányt fog pótolni.

Az említett elnökség eddigi fáradozásának eredményeként közölhetjük, hogy az itt létesítendő egy éves önkéntes tanfolyam szervezője és igazgatója Somogyi Csizmazia Vilmos ur (a szegedi tanfolyam igazgatója) lesz, ki e célból lakását egy évre átteszi Debreczenbe. A tanfolyam kezdetét veszi 1888 márczius 1-én és tart 8 hónapig, tanórák: este 8-10 óráig.

Nem kételkedünk benne, hogy nemcsak a kereskedő de más állásu, valamint a vidéki fiatalság is tömegesen fog e tanfolyamra jelentkezni, — mert itt nemcsak jogot nyerhet rövid 8 havi tanulmány után az egy éves önkéntességre, hanem az előírt tantárgyak tanulása által még értelmi tekintetben is megbecsülhetetlen kincsét sajátíthat el. Kereskedő cézeink főnökeiktől pedig méltán remélhetjük, hogy alkalmazzottáikat ne csak buzdítsák ezen ügy érdekében, hanem kellő siker céljából, azokat lehetőleg támogassák is.

A tanfolyamra, egyelőre beiratások a kereskedő ifjak önképző egyesületének elnöke: Biró József ur fogad el, ki egyszerűs mind a tanfolyam érdekében legszívesebben ad felvilágosításokat.

Napi hírek.

— A nagyerdei korsolyatér építése sorényen halad előre. A 13 ezer m² méternyi pályatér agyagozása rövid idő múlva belesz fejezve; föl van állítva már a csarnok fa váza is a tér északi oldalán, úgy hogy a csinos, ezüstírt épület homlokzata délre tekint. E csarnok nemazon terv szerint épül, melyet régebben ismertettünk, miután az eredeti tervnek kivétel 7000 frba került volna; ily összeg pedig ez idő szerint csaknem elvishetetlen teherték nehezített volna az új pályatér építése folytán különben is tetemes, bár igen kedvező föltételek mellett fölvert költséggel megterhelte egyesületre. Hanem az újabb terv szerint épülő csarnok is, melyet Tóth és Varga építőmesterek vállaltak el, kényelmes lesz, s birni fog mindama helyiségekkel, melyek egy korsolyatéri csarnoknál szükségesek, s e mellett svajzi modorban emelni fogja a Nagyerdőt is. A csarnok építési költségei 3000 frba vannak előirányozva. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy az „István“ malom mellett, a „Margit“ fürdő és uszoda telkén is épül egy tágas korsolyázó pálya. Ezt a váilalkozó szellemű Szikszay család építteti.

— Vadászok figyelmébe. A debreczeni vadásztársulat választmányi tagjai felkértenek hogy kedden azaz f. hó 6-án d. u. 6 óra kor a városháza nagy tanács t r mben tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— A debreczeni ev. ref. egyház és Debreczen város. A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnapi közgyűléséből a városi tanácsnak a rozzant consistorialis épület kiürítését kívánó megkeresésére Dr. Medve Kálmán által fogalmazott határozati javaslat alapján igen erőlyes hangu átiratot intézett

És mindegyre nyugtalanabb lesz a fiatal ember, a vér fejebe tödul, a levegő fojtja itt a szobában, szabadba kell mennie, vagy társaság közé, szórakozni. Fülel zagnak.

De micsoda zaj ez? Futkosás, láрма, sivalkodás az udvarban, rémült hangok. A következő perczben már ajtaját zörgetik.

Három, négy asszony is egyszerre behorhan:

— Csak hamar, az isten szerelméért! ... Jaj, teremő szent atyám! micsoda rettenetes eset!

Egymásnak szavába vágznak. A zárvaros össze-vissza kiabálásból, jajgatásból a fiatal ember nem tud megérteni egyebet, csakhogy a Milike ...

— A Milike? Kétségbeesetten szövik előre az orvos. Kezével taszigálja szét, a kik utjában állnak. Egy pillanat múlva már hátul van a Kriskóék lakásában s iszonyodva látja a borzasztó esetet.

A szép fiatal leány a konyhakéssel fölmetszette ereit s most ott fekszik alétlan, háláspadtan, vértől elborítva.

— Mi történt itt? — sikolt fel az orvos.

Az anya nem bir felelni, csak jajgat. Ó nem érti ezt az egész dolgot, nem tudja, hogy mi lehetett leánysz:

— Amint elterestett menni, mindjárt ... De az orvos már nem is hallja. Lázasan, remegve siet bekötni a leány vérző sebeit.

— Valjon életben fog-e maradni? — kérdezik az aggódo szomszédok, ismerősök, a sok gyűlevész nép, mely a zajra összesorposult.

Az orvos kitolja őket a szobából s oda ül az ágy mellé, melybe a szerencsétlen fiatal leányt fektették.

Reszkette kérdezi ő is magától: Valjon életben fog-e maradni?

A fiatal ember szíve megtelt remegésse,

a városi hatósághoz, sürgetvén sőt követelvéntől azt, hogy az egyháztanáccsal még 1875-ben kötött szerződés értelmében egy év alatt építtesse fel az egyház hivatalai számára a megígért helyiségeket. Beke Mihályt pedig, mint a gazdasági szakbizottság elnökét megbizta, hogy az összerokadással fenyegető consistorialis épületből való kiköltözötéséről az ott elhelyezett hivataloknak gondoskodjék.

— Eljegyzés. Ifju Kazay József, a „Debreceeni Ellenőr“ nyomdáká személyzetének derék tagja tegnap este tartotta eljegyzési ünnepélyét szük családi körben öz. Jankó Jánosné asszonynak kövii (gümörmegeje) születési szép és kedves leányával Mariska kisasszonnyal. A menyasszony unokatestvére Boeczky Sámuel városi főkapitánynak, Áldást, boldogságot kívánunk a fiatal szívek frigyére.

— Az utolsó gazdaszestély Szombat este tartatott meg a „Korona“ szálló nagyteremben. Hogy mennyire megkedvelték e házestély jelleggel bíró mulatságokat, látni lehetett ez alkalommal is, amidőn a szerény eretn ruhától a esipkkékel gazdagon díszített atasztoitettek, a pepita nadrágot kiegészítő saccó s az olligat fehér nyakkendővel járó frakkruhába öltözött fiatalság városunk elite köréből oly nagy számmal jelent meg, hogy a „Korona“ nagyterem összes mellékhelyiségeivel kiesinynek bizonyult e mulatni vágyók befogadására. A gazdaszok estélyeiről már annyi dicséretet mondtunk, — hogy ezek igazolására ez alkalommal csak a fényes névsor közvételére szoritkozunk. — A nagy sürűségben következők neveit sikerült feljegyeznünk: Fráter Gizella, Bernáth Szeréna, Zalai Paula, Bay Szeréna, Harsányi Gizella, Neudert Eliz, Gerzon Katalin, Valtér Józsa, Vedródi Ottóli, Markus Honka, Schmidt Mici és Honka, Gaszner Ida, Hoffmann Margit, Farkas Honka, Beke Rózsa, Nyiri Vilma, Orosz Ida, Kálmánnehelyi Irén, Otrokocsi Vég Emma és Vilma, Szathmáry nővérek, Csáki Mariska és Margit, Orbán Matild, Jablonczai Honka, Graef Hona és Margit, Cseh Cornélia, Maskovits Anna, Rubai Józsa, Harsányi Irén, Szikszay Margit, gróf Köhlmann Charlotte, Kiss Bella és Irén, Kovács Teréz, Szabó Emma, Steinacker Viola, Govrik Mariska és Izabella, Péchy Ida, Uranovits Margit, Szepsy Mariska, Szabó Anna, Varga Vilma, Vértési Agnes, Borsányi Etelka Lang Gizella, Kubai Josika, Tóth Aranka, Roos Gizella, Tóth Erzsike s még többen díszítették a két colonne, majd 80 párból álló négyesek sorát, melynek talpalávalóját a Magyarári testvérek fardhatatlanul huzták.

— A nemzet kincsei. A bizottság, mely a fővárosban három nap óta lankadatlan buzgalommal törekszik arra, hogy a nemzeti múzeum és az országos képtárról forgalomba kerüljön első forrását megtalálja, szombaton megtartotta az első helyszíni szemlélt a múzeum régiségtárában. A délelőtti órákat ekkor is a kihallgatások vették igénybe, ismét fölben megjelentek a bizottság kérelmére s elmondták, hogy kitől, hol s merre hallották a mindenütt szállingózó híreket, de pozitív konkrét adatal nem gazdagodott a vizsgálat, csak az bizonyosodott megmég inkább, hogy a hírlapi közlemények alapjál szolgáló hírtyleg forgalomba volt. A kihallgatások végezete után a bizottság a szakértőkkel átment a nemzeti múzeumba s ott szakértők bevonásával megtartotta a helyszíni szemlélt, mely kiterjeszke-

számalommal, gyöngédséggel, bübánnattal. — Vádatla önmagát, keservesen vádolta s e pillanatban kész lett volna bármily elégtelre. Lázus aggodással, szorongó szívvel leste a sápadt, mozdulatlan ajkak leheltét, remény és kétségbeesés közt hanykólódva pereről perezve. Ugy virasztotta át az éjszakát egy széken ülve a leány, ágya mellett. Nehány pillanatra föleszmelt aléltáságból a leány. De oly bágyadt volt, hogy szemé mindjárt újra lecsúszottak. Későn ébredt föl másnap s midőn szeméit még felig kábultan, bámulva körüljártatta és észrevette az orvost ágya mellett, halkán pirulva félrehajította fejét. A fiatal orvos szelid szemrehányással szólt hozzá: — Miért eselkedte ezt? — A leány eltakarta arcát és ugy susogta: — Hagyjának engem meghalni! — Nem, nem, — viszonáz az orvos, — azt akarjuk, hogy éljen és boldog legyen! Szaggatott lélegzettel, komoran viszonáz a leány: — Miért akar engem életben tartani, ha nem becsül? A fiatal ember gyöngöden megfogta a leány kezét s egy csókot nyomott rá: — Szeretem, imádom! — Erre, hogy igaz lelkeből jött e szó. E pillanatban valóban érezte, hogy kimondhatatlan szereti ezt a leányt. Csaknem ellenálltlan vágy ragadta meg újra, hogy karjai közé szorítsa a szép, kedves leányt, ki így halványan, bágyadtan még ingerlőbbnek látszott. Az ifjunak lángoló szeméi a leány szeméire tapadtak s ugy vette észre e szép szemek ellágyult kifejezésében, hogy szerelme viszonázásra talált.

(Folyt köv)

deft annak konstát katologusban ama t hiányzóának jelezte és, továbbá valódié ékszerében foglalt eddigi eredményéből az egész nagy semé alapot nélkülöz.

— Ingatlanok törvényesék telekké nov. 26—decz 3 ig. Zsuzsanna veszik P Erzsébet házat ond Trázy Róza Balog Andrá és neje Baudet 2500 frtért. — Gombos Juliána ve né Horváth Mária Kozma József és ne Barta Gábor és ne su szántóföldét 100 és neje Boros Juli nos és neje Vincze Kua István veszi István né majorsági Tatár Sándor veszi két 631 ft 36 kért házu Erzsébet vesztázu szántóföldét 3

— Ö. T. A de egylet, mely hosszu latlan közönyösség kénytelen küzdelem népszerű s kedvelt ennek különösen a örvendetes jeleivel, szentét, élénk érde meg is érde sli a egyesület. Az alap és működő tagok s rohamosan szaporu tanintézet hallgatói r a t k o z t a k b m ü k ö d ő t a g o őrtányán; ezek kö nészek, iparosok s rezeeni Ellenőr“ szulat tagjai közül lentin Lajos igazgy hy Gyula, Hadai Nagy József; Rón si Gyula legközele A működő tagok a 180-at s a rendfen hettvenél. Az egy gyarapszik. Tegnap rencz budapesti gy esira helyezték ki mely 1600 frba k mint a tegnap dél rancsnok jelenléti kintit, — vastag a ga-ra horjja, mag ház D.b.eczenben, szeri szerkesztő is

— A debreczeni tal a Savós guton kön, hajtó vadász s ulat összes tagjai lálkozásai hely a s kezdete 1/9 óra

— A megyei a decz. 2-dikára ő jelenvőn, erre új nek délelőtti tűz

— A népkon mányoztak: Feles tembaum Jonászn Mártonné 7 liter p 1 véka krumlit; Weinberger Laj frt. Schönfeld Fú dárné 2 frtot.

— Kinevezés feld József gr, fődett tis tviselői a folytán a városi tányvá Hajdu biz, tagot nevezte rosában az első ren gati törvény ér A Konti József üresedett katonai ideiglenes minős II. kerületi rend rangi József hely közelevéltári segéd ő méltósága

— Hajdume intézet javára bizottsága meg elnöklete alatt, véglegesen meg

— Elveszté tyá, Hector névi vagy megtaláló ker, rendőr kapit lomban részesül.

— A debre mánya közhírre Károly debrecei jegyzékéből elha s irodája részere debreczeni ügyve reczenben az üg nak 1887 deczen

— 2 gymn zett tanuló felvét kiadóhivatala.

— A debre kollégium két n Lugossy Józse arezképeit lefest Debreczen város

tven söt követel-
háztanácsal meg
rtelmében egy év
z hivatalai szük-
set. Beke Mihályt
aközösség elnö-
kereskedással fe-
ből való kiköltöz-
hivataloknak gon-

Kazay József, a
daja személyzeté-
e tartotta eljegy-
körben özv. Jankó
gömörmegeyi) szü-
alval Mariska a
szony unokatest-
si főkapitánynak
nk a fiatal szívek

szestély Szombat
na" szálló nagyter-
kedvelték e házi-
ágokat, látni lehe-
on a szerény ere-
dagon díszített at-
got kiegészítő saccó-
fóvel járó frakk-
arunk elite körrei-
t meg, hogy a
e mellékhelyiségei-
mulatni vágyók
estélyeiről már
nk, — hogy fizek
l csak a fényes
lkozunk. — A
kók neveit síke-
Fráter Gi-
Zsida Paula, Bay
ndert Eliz, Ger-
Wedrdi Ottli, Mar-
és Honka, Gász-
s, Farkas Honka,
Orosz Ida, Kál-
Végh Emma és
Csáki Mariska és
blonezi Honka,
Cornelia, Ma sa-
i Józsa, Ha r,
rgit, gróf Kühl-
Bella és Irén,
Steinacker Viola,
Péchy Ida, Ura-
ska, Szabó Anna,
s, Borsányi Etelka,
a, Tóth Aranka,
ke s még többen
hjd 80 párból álló
palaválóját a Ma-
tlanul huzták.

A bizottság, mely
a lankadatlan buz-
hogya a nemzeti
tárról forgalomba
egtalálja, szomba-
yzsini szemlést
delelőtti órákat
tök igénybe, ismét
ság kérelmére s
ság merre hallották
et, de pozitív konk-
vizsgálat, csak az
bb, hogy a hírlapi
ító hír tényleg for-
k végezte után a
ent a nemzeti mu-
bevonásával meg-
y, mely kiterjeszke-

bi, bünbánattal. —
esen "vádolta" s e
na bármily elégté-

rongó szívvel leste
lehelletét, remény
kolódva perezzől
az éjszakát egy
mellett.

leszmélt aléltsgá-
dt volt, hogy sze-
tak.

snap s midőn sze-
bánnlva körüljár-
ost ágya mellett,
a fejét.

szemrehányásal

zt?
a arezát és úgy
meghalni!
szonza az orvos,
és boldog legyen!
el, komoran vi-
életben tartani,

den megfogta a
nyomott rá:
lkéből jött e szó-
te, hogy kimondha-
yt.

an vágy ragadta
zé szorítsa a szép-
ányan, bágyadtan
Az ifjúnak lángoló
padtak s úgy vette
nyult kifejezésében,
talál.

dett annak konstatálására, hogy meg vannak-
katologusban ama tárgyak, melyeket a hírek
hiányzóknak jeleztek s nem történt-e kieseré-
és, továbbá valódiak e a régiségekben s az
ékszerekben foglalt drágakövek. A vizsgálat
eddig eredményéből az következethet, hogy
az egész nagy senaezaiót fölvert hir minden
alapot nélkülöz.

— **Ingaatlanok forgalma.** a debreczeni kir.
törvényszék telekkönyvi osztályánál folyó évi
nov. 26—decz 3-ig. Burai István és neje Bozso
Zsuzsanna veszik Papp István és neje Burai
Erzsébet házat óndóli szántóföldjével 1000 fr.
Trázy Róza Balogh Jánosné veszi Ungvári
András és neje Barta Julianna majorsági föl-
dét 2500 frt-ért. — Juhász József és neje
Gombos Julianna veszik özv. Gombos István-
né Horváth Mária újkereti szőlőt 400 frt-ért.
Kozma József és neje Magyar Sára veszik
Barta Gábor és neje Ács Zsuzsanna újosztá-
su szántóföldét 100 frt-ért. — Horváth Mihály
és neje Boros Julianna veszik Keresztesi Já-
nos és neje Vincze Julianna szőlőjét 150 frt.
Kui István veszi Kui Zsuzsanna Gyarmati
István majorsági földét tized részét 200 frt.
Tatár Sándor veszi Juhász Mária házas tel-
két 631 frt 36 kr-ért. Török Pál és neje Had-
házy Erzsébet veszik Kékényessy Imre újosz-
tásu szántóföldét 360 frt-ért.

— **Ö. T. A debreczeni önkéntes tüzolt-**
egylet, mely hosszú ideig a közönség indokó-
latlan közönyösségével, sőt lenézésével volt
kénytelen küzdeni, lassanként mindinkább
népszerű s kedvelt intézménnyé válik, s
ennek különösen a jelen év alatt találkoztunk
örvendetes jeleivel. A közönség meleg rokonsz-
orvát, élénk érdeklődését minden bizonyval
meg is érdemli a derék, törekvő, husznos
egyesület. Az alapító, pártoló, reálfontartó
és működő tagok száma egyre, mondhatjuk
rohamos szápadorok. Csupán a gazdasági
tanintézet hallgatói közül mintegy negyvenen
ír a t k o z t a k b e s t e g n a p d e l u t a n i s 2 4 u j
m ü k ö d ő t a g o t a v a t t a k f e l a z
ö r t a n y á n ; e z e k k ö z ö t t v a n n a k g a z d á s z o k , s z i n-
észek, iparosok s egy újságitró is a „Deb-
reczeni Ellenör“ szerkesztőségéből. A színtár-
ulat tagjai közül már eddig beléptek: Va-
lentin Lajos igazgató, Vedress Gyula, Zila-
hy Gyula, Hadai Sándor, Szántó Lajos és
Nagy József; Rónaszék Gusztáv és Hegye-
si Gyula legközelebb szintén beiratkoznak.
A működő tagok száma tegnap meghaladta a
180-at s a rendfentartók is többen vannak
hetvennél. Az egylet felszerelésben is szépen
gyarapszik. Tegnap érkezett meg Valser Fe-
rencz budapesti gyárostól egy új, társas ko-
csira helyezett kütünő szerkesztői feeskendő,
mely 1600 frtba került. Az új feckendő —
mint a tegnap délután Boezkó Sámuel főpa-
ranesnek jelenléteben megtartott próbánál
kítűnt, — vastag erős vizugarat igen ma-
gasra hordja, magasabbra mint a legmagasabb
ház Debreczenben. Legközelebb új és ezé-
széri szerkesztő is fog kapni az egylet

— **A debreczeni vadászársulat** tiz tagja ál-
tal a Savós guton f. hó 8-án azaz esütörtök-
kőn, hajtó vadászati tartaték, melyre is a tár-
sulat összes tagjai ezennel meghivatnak. Ta-
lálkozási hely a savósuti tésardá. Vadászati
kezdte 1/9 óraker. Az elnökség.

— **A megyei igazoló választmány** tagjai
a decz. 2-dikára összehívték ülésre meg nem
jelenőv, erre újabb határidőül decz. 19-diké-
nek delelőtje tüzetett ki.

— **A népkönyha** javára újabban adomá-
nyoztak: Feiesh Károlyné 2 frtót, Kes-
tembaum Jonászné 1 frtót, özv. Friedmann
Mártonné 7 liter paszulyt, Csengery Ferencz
1 véka krumlit; 5 kg. lisztet, kg. paszulyt,
Weinberger Lajonné 3 frt. Ipolyi Lipótné 1
frt. Schönfeld Fülöp 1 frtót, Jakabovits Ala-
dárné 2 frtót.

— **Kinevezések a városkánál.** Degen-
feld József gr. főispán ma három megürese-
dett tis-tviselői állomást töltött be kinevezés
folytán a városnál. I. kerületi rendőrkapi-
tányyná Hajdu Gyula ügyvédet és városi
biz, tagot nevezte ki. Hajdu Gyula Debreczen vá-
rosában az első rendőrkapitány, kit az új közigaz-
gatási törvény értelmében főispán nevezett ki.
A Konti József nyugdíjaztatása folytán meg-
üresedett katonai főszállás biztosí hivatalba
ideiglenes minőségben Harangi Bálint
II. kerületi rendőrkapitányi fogalmazót, a Ha-
rangi József helyére pedig Roncsik Lajos
közlevéltári segédet nevezte ki főispán ur
ö méltóságá.

— **Hajdumegyeyi bál.** A megye nyugdíj-
intézet javára tartandó megyeyi bál rendező
bizottsága megalakult Rásó Gyula alispán
elnöklete alatt. A bizottság névsorát, mihelyt
véglegesen meg lesz állapítva, közölni fogjuk.

— **Elveszett egy neofoulandi nagy ku-
tya, Hector** névre hallgat. Az utbaigazító
vagy megtaláló sziveskejké jelentkezni a II.
ker. rendőrkapitányságnál, hol 5 frt. juta-
lomban részesül.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** választ-
mánya közhírré teszi, hogy Udvarhelyi
Károly debreczeni ügyvéd az ügyvédek név-
jegyzékéből elhalálozás folytán kitérítettett
s irodája részére gondnokul Kovács József
debreczeni ügyvéd neveztetett ki. Kelt Deb-
reczenben az ügyvédi kamara választmányá-
nak 1887 deczember 2-án tartott üléséből.

— **2 gymnasiumi osztályt** vagy reált vég-
zett tanuló felvétetik; hol? megmondja lapunk
kiadóhivatala.

— **A debreczeni főiskola** kegyelete. A
kollégium két nagy nevű tanárának néhai
Lugossy Józsefnek és Szegedi Sándornak
arezképeit lefestette a debreczeni születési és
Debreczen város közönségének valamint a köz-

oktatásügyi minisztériumnak segélyével Mün-
chenben tanuló Kovács János festőművész
által. Mindkét olajfestésű arckép látható a
Telegdi K. Lajos könyvtárában; mindkettő
sikerült mű, a Szegedi Sándoré ki-
lönösen híven mutatja a nagyérdemű tanár
arcvonásait. E képek az anya könyvtár ter-
mében lesznek elhelyezve.

— **Báli és táncvigalmi meghívók, tánc-
rendek, bélépti jegyek a legdíszesebb kiállítás-
ban, ugyszintén névjegyek, újvi és alkalmi üd-
vözletetek a legjutányosabb árak mellett készit-
tetne a „Debreczeni Ellenör“ könyvnyomdájá-
ban. Debreczenben, Széchenyi-utca Simon-ház.
Videki megrendelések leggyorsabban eszközöl-
tetnek.**

— **A debreczeni felolvasókör** f. hó 7. tar-
tandó estélyén Dr. Balkányi Miklós ur ol-
vassa fel értekezését „A válpapirkol“ Jegyek
a Gölt N. ur gyógytárában kaphatók. Dr.
Kenézy.

— **Udvarhelyi Károly** ügyvédet tegnap
delután kísérték örök nyugalomra nagy kö-
zönség részvételével; az ügyvédi kar
csaknem teljes számmal jelent meg. A roko-
nok, tisztelők, barátok, annyi koszort kül-
döttek ravatalára, hogy azokat külön kocsí-
vitte a temetőbe. Az elhunyt felett a nagy-
templomban Némethy Lajos ur mondott meg-
ható imát. A megboldogult ezeltől egyike volt
városunk legkeresettebb ügyvédek; az utó-
bi években, azóta hogy halló szerve megrom-
lott, a közéletben keveset szerepelt; de azért
irodáját fenntartotta s gyakran lehetett hal-
lani nevét a kaszáló birtokok által a város
ellen folytatott monstre pörben, melynek ő
volt a megindítója, s a felpereseknek az ügy-
védje — E pör tárgyat képező tizen-
nyolcz ezer holdra menő kaszáló birtokoknak
bizonytalan ügye még mindig nincs megoldva.
Ugyaneak Udvarhelyi Károly volt az, ki a
megboldogult Oláh Károly által szerkesztett
„Debreczen“ ben U. jegy alatt írott cikkei
ben megindította és „Debreczen megye“ név
alatt egy Debreczen székhelyel alakítandó
vármegyének eszméjét, mely eszméért azután
Molnár György tovább és erőlyesen küzdvén
„Hajdumegyey“ név alatt, de Debreczen székhelyel
csakugyan kikerekítettett az új
törvényhatóság.

— **Adomán a czeplédutczai templomra.**
Özvegy Csorba Lajosné, született Sárvári
Paula urnó ö nagysága, a czeplédutczai ref.
új templomban már teljesen elkészült Uraszta-
lához egy nagyobb szerű értékes, igen díszes
ezüst tányért volt szives ajándékozni, —
mely tányérből az Uracsora kieszta alkalmá-
val, a kenyér elaprózott darabjai lesznek a
hívőknek kiszolgáltatandók. E kegyes adomá-
nyért addig is, míg ez irányban a nagytiszt-
eletű s tekintetes presbyteri közgyűlés hiva-
tali uton halás elismerését kijelentendi, fo-
gadja a nemes szívű urnó a nyilvánosság te-
rén ezennel közzétett meleg köszönetem kife-
jezését. Debreczen decz. 4-én 1887 Szűcs Ist-
ván egyházi főgondnok

— **Eljegyzés.** Frieder Soma helybeli ke-
reskedő eljegyezte özv. Mandel Edéné kabai
regalé bérlő kedvesleányát Fánikakasszonyt.

— **Táncpróba estély** volt tegnap a Ko-
ronában, mely alkalommal Alföldy Károly
táncmester nyilvános vizsgálatot tartott
kezdő s haladó növendékeivel. — A kiesi és
nagy növendékek a leggyorsabb tánczlepe-
sektől kezdve az általános divó kör, társas
és magántánczokig mesterök dícséretére le-
gyen mondvá a legszebb jártasságot tudták
felmutatni. — A magántánczok közt a kis
Perge Jolán Jockey eszménytáncza tünt ki,
melyet oly szabotassággal lejtett, hogy a
jelenlevők tapsátméltán kiérmedte. Kettős le-
gyel táncz is volt, melyen Kovács Laura és
Papler Etelka mutattak nagy ügye-
séget pompás jelmezökben. — Magyar ma-
gantánczot a diszruhába öltö-
zött Prescinsky Anna és Molcsányi
Etelka adtak elő. Az est másik részét a táncz-
rend szerinti mulatság képezte, melyhez de-
rekanosan hozzáálltak a felnőttek is. Egyáltalán
nagyon sikerültek mondhatjuk a tánczpróba
estélyt, melyen intelligenciánk számos család-
ját láttuk képviselve. Ott voltak többek közt:
Abraham Lászlóné, Bíró Józsefné (Derecske),
Buzás Elekné, Dóczy Gedeonné, özv. Gáspár
Ignáczné, Kovács Istvánné, Molcsányiné, Manó
Kálmánné, Papler Ferenczné,
Peleskeyné, Prescinskyné, Széll Jánosné,
Szöllössy Imréné, Tikos Istvánné,
Toby Istvánné özv. Zivuska Ferenczné. A
tánczolókné névsorát hővetkezökben adjuk: Bu-
zás Erzsike, Róth Irén, Abraham Irma, Szu-
nyog Ilona, (Ujfehértó) Kovács Laura, és
Ima, Perge Jolán, Csáthy Irma, Tóbi Josefá
és Róza, Dóczy Ilka, Mano Josa, Pete
Erzsi és Irma, Mácsay Ida, Szedlák Ilona,
Pope Jolán, Gyulai Emmy, Papler Janka,
Molcsányi Emma, Czeplédutczai Erzsé s Mariska
Bakar Juliska, Ohm Berta, Szöllössy Margit,
(Földes) Kégl Szeréna, Frobner nővérek, Ho-
váth Erzsike, Zivuska Mariska és Irén,
Jeney Aranka, Hadházy Ersi, Ná-
dassy Giza, Kaszab Vilma, Balásy Juliska,
Kegli Szeréna, Peleskei Róza és Emma,
Varjas Erzsike sat. A kedélyes mulatság,
melyhez a zenét Magyarai testvérek nyirety-
tyje szolgáltatá. Késő éjjel tarótt s a nagy-
számu növendékek bizonyára hálás szí-
vel távoztak a miért Alkódy táncztanító alkalmat
nyújtott nekik a táncztalon parquettején mo-
zoghattani.

— **A zenede jubileuma,** mely folyó hó-
10-én a „Bika“ disztérmeben lesz, nagy ér-
deklődést kelt zenedőrköreinkben, mivel a
Haydó „Teremtés“ nek előadása műkedve-

lőnk első orchestrai előadása lesz. Tegnap
is tartatott a zenede helyiségében Hitesí ze-
netanár ur vezénylete mellett összpróba s meg-
kell vallanunk, hogy meglepőnek tekinthető
az a fáradság, mely megtörje kíván lenni a
classicus zene iránti közönynek. A műsor
egyik számát egy pályadíjas alkalmi költe-
mény is fogja képezni, mely felett ma fognak
dönteni a pályabírák. Egyelőre még csak azt
kívánjuk tudatni, hogy jegyek ez alkalomra.
Göltl N. gyógytárában kaphatók.

— **Népesedés.** Debreczen sz. kir. város
területén november hó 27-től deczember 3-ig
terjedő héten született ev. ref. (1397—1424
tétel) élve 13 fiu, 14 leány, halva 1 fiu, együtt
14 fiu, 14 leány = 28 r. kath. (303—307
anyakönyvi tétel) élve, 1 fiu, 3 leány, halva
1 fiu; együtt 2 fiu, 3 leány = 5; ág. hitv.
ev. (25. anyakönyvi tétel) élve 1 leány. Szű-
letett összesen 16 fiu, 18 leány = 34 gyer-
mek. Meghalt ugyanezen idő alatt 17 fi, 4
nőnemű, együtt 21 egyén. Ezek közül ev. ref.
19, r. kath. 2.

S z i n h á z .

A nemzeti színház Foltényinének.

Általánoson feltűnt színészkörökben,
hogy a Foltényiné jubileumán a budapesti
nemzeti színház nem képviseltette magát s
az ünnepély alkalmából semmivel sem emlé-
kezett meg. Budapestről írják nekünk azon
megnyugtatató és örvendetes hírt, hogy a
nemzeti színház kebelében is érdeklődtek
a jubileum iránt s a nemzeti színház tagjai
collegiális szeretettel egy szép emléktárggyal
(emlék album) óhajtották megajándékolni
Foltényinének. — (E tudósítás szombati szá-
munkhoz már elkésve érkezett. Szerk.)

A deb. közönség bizonynyal hálával
emléskiz a nemzeti színház nagy művésznőjé-
ről Prielle Cornéla asszonyról, hogy Va-
lentin Lajos igazgatónk kérésének, ki a
közönség óhaját tolmácsolta, engedett, s még
két kütünő szerepben gyönyörködött. Szom-
baton „A Fourchamboultes család“
Augier kütünő színművében lépett fel, s az
intelligens közönség egészen megtöltötte a
nézőtér. A még ma is ide szép asszonyt, a
művésze tejjességében ragyogó művésznőt
örömmel, lelkesedéssel láttunk viszont a deb-
reczeni színpadon, melynek mindig ő volt, és
ő lesz legkedvesebb, leg szeretetebb vendége.

Nemes, szép játéka, melyet részletezni
nem lehet, de teljes egészében csodálni, igen
gyűjtőlag hatott, s a közönség alig győzte
öt zajos tapsviharaival elhalmozni.

A nagy művésznő holnap utójára lép
fel s bizonynyal ismét zsufolt ház előtt.

Haday Sándor jutalom játéka. Színtársu-
latunk népszerű, közkedveltségnek örvendő
baritonistája, a dalás népszínmű énekes, Ha-
day Sándor e héten esütörtökön veszi jutalom
játékát, mely alkalomra a híres s még min-
díg nagy vonzerővel bíró „Felső Klári“
népszínművet választotta, melyben ő leg-
jobb szerepeinek egyikét, Fátoly Gergelyt
játshatja el. Hadai Sándor már régen kivíta-
ta magának a közönség osztatlan szeretetét,
ugy éneke mint játéka, szorgalma mint kiváló
alakító tehetsége által. Mindeme tekintetben
ő a vidéken ritkítja pártját. Népszínműben és
operettekben szingazdag, erőteljes, iskolázott
hangján kívül hat és imponál
hévteljes, átérzett, átértett játéka-
val is, melyből, ha a szerep úgy kívánja,
soha sem hiányzik a drámai erő sem, mely-
nek Hadai szintugy birtokában van, mint a
comicaí vónának; amarról Fátoly Gergely is
bizonyoságot tesz; emerre nézve pedig elég föl-
emlitenünk a Mikádó alakítását, melyben
már pusztá megjelenésével meghódítja a kö-
zönséget; jobbak Mikádót aligha lehet találni az
övénel a magyar színpadokon. Csütörtökön
tehát alkalma nyilik a közönségnek
kitérgetni az ő méltán szeretett
kedvencét, kit már is esábitó igé-
retekkel csalogat a kolozsvári nemzeti szín-
ház intendánsa, hogy szerződjék ő hozzá. Hisz-
szük, hogy esütörtökön zsufolt ház előtt fog-
juk látni Felső Klárit, mely az idén még ugy,
is csak egyetlenegyszer került színrre; a cím-
szerepben Margó Céliával s Hadai érdemeihez
tehetségéhez méltó ház előtt fogja kivenni ju-
talomjátékát.

A legközelebbi operette újdonság a Ne-
bántsvirág“ ez. francia szerzemény
léts, melynek előadástási jogát színházunk
directe a párisi agenturánál szerezte meg. A
cím szerep Margó Céliá fogja játszani.
A többi szerepek is mind első rendű tagok
kezeiben lesznek.

Színházi műsor. Kedden: Willemer Mar-
quis (Prielle Cornelia utolsó fellépte)
szerdán „Uff király“ (Luzuli szerepében Hal-
mainéval) Csütörtökön: Felső Klári
(Haday jutalomjátéka; Kerekes Géza műked-
velő felléptével) péntek: „Tiszteletes ur
készeivel“ vigjáték. szombaton: „Fedora“
színmű; vasárnap: „Tékozló“ lát-
ványosság.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenör“ eredeti táviratai:
PÁRIS. Decz. 5. A miniszterek teg-
nap este átadták lemondásukat Sadi Car-
notnak, ki köszönetét fejezte ki hazafias
oakaadó működésükért Német és Oroszor-
szág nagykövetei a külügyminiszter előtt
kormányuk nevében megelégedésüket fe-
jezték ki a válság szerencsés megoldása
felett.

RÓMA. Decz. 5, Bisignaoó, Paola
San-Marco, Argentanó, Rogianó, Gradina
és Consenciában a mult éjjel
erős földrengés volt. —
Consenciában eddig 25 halottat találtak,
4000 ember hajléktalanná lett. A súlyos
sebesültek száma igen sok. A házak leg-
nagyobb része rombadőlt. Egy plebanust
az összeomló templom agyonnyomott. A
lakosság mindenütt elmenekült, A nyomor
iszonyu.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ
Holnap, kedden, 1887. decz. 6-án,
PRIELLE CORNELIA
urnó, a nemzeti színház művésznője
utolsó fellépésével:
VILLEMER MARQUIS.
Franzia színmű.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Mindenmemü
száj- és fogbajokat
kezel, valamint
odvas fogakat
és
fogtöveket
(fájdalom nélkül érzéketlenítés által)
távolít el

Dr. TIHANYI SÁMUEL
rendelő óráiban (reg. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig)

Valódi orosz
Caravántea
ólomzár alatt és orosz kötegekben.
1 font Sz. 1. 2. 3.
á frt 6.— 5.— 4.—
Egyedül Popov Testvérek
Moszkvában alant jegyett raktá-
rában, továbbá

eredeti jamaica rum
Hakefield, Temby & Comp. cégtől
Londonban.
Egy literes üveg Sz. 0. 1. 2. 3.
á frt 3. 2.50 2. 1.50

FROMM J.
első orosz tea nagykereskedése
Troppauban.
10 frton felüli megbízások díjmentesen
ntánvét mellett küldetnek és csomagolás
nem számítottatik. Árjegyzékek kívánatra
ingyen és díjmentesen.

Hazánk legkedveltebb szénsavdús
SAVANYUVIZE
MOHAI FORRÁS
ÁGNES
Ő fensége József főherczeg
és ő felsége Milán szerb király
asztalán rendes italul szolgál.
Kütünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.
Legjobb asztali és üdítő ital.
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
Évi szállítás 2 millió palack.
Orosz főraktár: Édeskuty Lajos, kir. udv. szállító
Budapest: 10. ker. Kir. udv. szállító
Ugyancsen kapható minden gyógyszerüzemben, fűszerkereskedésben
és vendéglőkben.

